

Ontwikkelingsplan 2020-2030 van het transmissienet voor elektriciteit

Verklaring van de Algemene Directie Energie
met het oog op de goedkeuring van het plan
door de federale minister van Energie

28.03.2019

1. Het federaal ontwikkelingsplan 2020-2030

De transmissienetbeheerder, Elia, heeft het derde ontwikkelingsplan 2020-2030 van het transmissienet van elektriciteit opgesteld zoals bepaald in artikel 13 van de wet van 29 april 1999 betreffende de organisatie van de elektriciteitsmarkt en in het koninklijk besluit van 20 december 2007 betreffende de procedure voor uitwerking, goedkeuring en bekendmaking van het plan inzake ontwikkeling van het transmissienet voor elektriciteit.

Het plan heeft betrekking op de infrastructuur met een spanningsniveau hoger dan 70 kV die valt onder de federale bevoegdheid, bestrijkt een periode van 10 jaar en wordt elke 4 jaar bijgewerkt. Het wordt opgesteld in samenwerking met de Algemene Directie Energie en het Federaal Planbureau. Hiertoe werd overeenkomstig artikel 4 van voornoemd koninklijk besluit op 8 november 2017 een specifiek coördinatiecomité opgericht.

Het federaal ontwikkelingsplan wordt eveneens in overleg met de andere Europese transmissienetbeheerders opgesteld, onder andere in het kader van het Ten-Year Network Development Plan 2018-2028, het niet-bindend Europees tienjarig netontwikkelingsplan dat om de twee jaar gepubliceerd wordt door ENTSO-E, de Europese organisatie van netwerkbeheerders.

Het federaal ontwikkelingsplan bevat en weerspiegelt de volgende elementen:

- een gedetailleerde raming van de behoeften aan transmissiecapaciteit van elektriciteit, rekening houdend met een voldoende reservecapaciteit. Het geeft evenals een overzicht van de investeringen voor uitbreiding en vernieuwing en de onderliggende hypothesen;
- de prioritaire projecten die door de instellingen van de Europese Unie zijn aangeduid. De projecten van gemeenschappelijk belang die in 2017 door de Europese Commissie geselecteerd werden overeenkomstig de Europese verordening 347/2013/10, namelijk de projecten Nemo Link, ALEGrO, Horta-Mercator, Brabo II & III, België- Groot-Brittannië II "Nautilus", België- Duitsland II en iLand, zijn in dit plan opgenomen;
- de resultaten van het "Aanvullend Verslag Elektriciteit - Monitoringverslag van de bevoorradingszekerheid" door de federale overheid gepubliceerd in december 2017, bijkomend verslag bij de Studie over de perspectieven van elektriciteitsbevoorrading van 2015;

- overeenkomstig artikel 5 van voornoemd koninklijk besluit van 20 december 2007, de nieuwe elementen die nuttig zijn voor het opstellen van delen van het ontwerp van ontwikkelingsplan die betrekking hebben op de aanpassingen van het transmissienet die noodzakelijk zijn voor de aansluiting op het transmissienet van installaties voor de productie van elektriciteit uit wind in de zeegebieden waar België rechtsmacht kan uitoefenen overeenkomstig het internationaal zeerecht. Die elementen zijn op 8 februari 2018 gevraagd aan de Minister bevoegd voor het Marien milieu en zijn verkregen op 26 maart 2018.

De milieueffecten van het ontwikkelingsplan worden behandeld in een specifiek evaluatieverslag dat voor advies wordt voorgelegd aan het Federaal Comité SEA (Strategic Environmental Assessment) dat moet nagaan of de uitvoering van een plan of programma aanzienlijke effecten kan hebben op het milieu. Die voorlegging vindt plaats met toepassing van de bepalingen van de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu.

Het ontwikkelingsplan 2020-2030 is tenslotte ook de afronding van een raadplegingsproces waarbij de federale regulator, de Minister bevoegd voor het Marien Milieu, de Gewestregeringen, de Federale Raad Duurzame Ontwikkeling en het grote publiek betrokken worden.

2. De verklaring opgesteld door de Algemene Directie Energie

Deze verklaring werd opgesteld door de Algemene Directie Energie en berust op:

- * artikel 9 van het koninklijk besluit van 20 december 2007 betreffende de procedure voor uitwerking, goedkeuring en bekendmaking van het plan inzake ontwikkeling van het transmissienet voor elektriciteit, en
- * artikel 16 van de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu.

De verklaring preciseert:

- * de wijze waarop de milieuoverwegingen in het ontwikkelingsplan zijn opgenomen;
- * de wijze waarop rekening is gehouden met het milieueffectenrapport en met de raadplegingen die hebben plaatsgevonden met toepassing van de artikelen 12, 13 en 14 van de wet van 13 februari 2006;;
- * de redenen van de keuzes in het ontwikkelingsplan in het licht van andere redelijke alternatieven die in overweging werden genomen, met vermelding van de belangrijkste maatregelen voor de monitoring van de aanzienlijke gevolgen voor het milieu van het ontwikkelingsplan.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

3. Huidige context

De context waarin de problemen van de ontwikkeling van het transmissienetwerk zich bevinden, wordt gekenmerkt door een reeks recente ontwikkelingen en onzekerheden waarmee rekening moet worden gehouden bij de bepaling van de ontwikkelingsprojecten en bij de versterking van het transmissienet.

De belangrijkste onzekerheden hebben betrekking op het vraagverloop, de impact van de uitvoering van energie-efficiëntiemaatregelen, de evolutie van het Belgisch productiepark, of nog de impact op België van de Europese doelstellingen in termen van hernieuwbare energie en vermindering van CO₂-uitstoot.

Om een zo nauwkeurig mogelijk beeld te krijgen van de invloed van energiekeuzes op de behoeften van netwerkontwikkeling, werden verschillende scenario's ontwikkeld. Deze scenario's verschillen aanzienlijk van elkaar teneinde de verschillende evoluties zo goed mogelijk te weerspiegelen. Deze benadering maakt het mogelijk om uiteenlopende situaties te bepalen waarin het netwerk kan worden ontwikkeld. Elia ontwikkelt dan haar infrastructuurprojecten zo degelijk mogelijk voor deze verschillende scenario's.

Dit plan is niet bedoeld om aan te geven welk scenario meer wenselijk of waarschijnlijk is. De keuzes voor energietransitie worden gemaakt door de overheden en vallen naar alle waarschijnlijkheid binnen deze vrij extreme scenario's. Deze beleidskeuzes en de concrete energieprojecten die eruit voortvloeien beïnvloeden op hun beurt de prioriteiten van Elia inzake netwerkontwikkeling.

4. Proces van uitwerking en raadpleging

Op 8 november 2017 werd, overeenkomstig artikel 4 van voornoemd koninklijk besluit van 20 december 2007, een specifiek coördinatiecomité opgericht waarin Elia, de transmissienetbeheerder, de Algemene Directie Energie en het Federaal Planbureau vertegenwoordigd zijn. Dat coördinatiecomité is verscheidene keren samengekomen om ervoor te zorgen dat het ontwerp van plan degelijk werd uitgewerkt en om zijn opmerkingen en koersbepaling toe te lichten.

Overeenkomstig artikel 6 van het koninklijk besluit van 20 december 2007 werden de adviezen die gevraagd zijn en die - krachtens artikel 5 van voornoemd koninklijk besluit van 2007 - door de Minister bevoegd voor het Milieu verstrekt zijn op 6 juli 2018 en door de CREG - krachtens artikel 6 van voornoemd koninklijk besluit van 20 december 2007 - in haar advies 1802 van 12 juli 2018 verstrekt zijn, in overweging genomen voor het opstellen van de definitieve versie van het ontwikkelingsplan. Vervolgens werd dat ontwerp nog talrijke keren geamendeerd.

Het proces van milieueffectenbeoordeling van het plan verliep in de volgende stappen:

- bepaling van de beoordelingsperimeter van het plan; daartoe werd het ontwerpregister van de milieueffecten opgesteld; hierop heeft het Adviescomité SEA in zijn briefwisseling van 4 juli 2018 opmerkingen geformuleerd;
- het register werd aangepast op basis van dit advies en het definitieve register en het strategisch milieueffectenrapport dd. 11 oktober 2018 werden aan het Adviescomité SEA op 12 oktober 2018 bezorgd;
- advies van het Adviescomité SEA van 14 december 2018 over het milieueffectenrapport; in dat advies wordt vastgesteld dat wel degelijk is rekening gehouden met zijn aanbevelingen en opmerkingen en worden tevens enkele aanbevelingen en eindopmerkingen vermeld.

Met dit laatste advies werd rekening gehouden en het milieueffectenrapport werd aangepast en in aanmerking genomen bij het opstellen van de definitieve versie van het ontwikkelingsplan 2020-2030. De Algemene Directie Energie bevestigt dat de beoordeling van de milieueffecten verricht werd overeenkomstig de bepalingen van de wet van 13 februari 2006.

Krachtens artikel 12 van de wet van 13 februari 2006 werden vijf instanties geraadpleegd over het ontwerpplan en het milieueffectenrapport:

- de Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling (FRDO) bezorgde zijn advies dat werd goedgekeurd op de algemene vergadering van 21 december 2018;
- de regering van Waals Gewest maakte haar advies over op 21 december 2018, meer bepaald op basis van het advies dat gevraagd was aan de CWAPE en dat van dat orgaan ontvangen werd op 28 november 2018;
- op 5 december 2018 heeft Brugel zijn advies bezorgd op verzoek van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- de regering van het Vlaams Gewest maakte geen advies over.

Overeenkomstig artikel 7 van de wet van 13 februari 2006 vond er van 15 oktober tot 15 december 2018 een publieksraadpleging plaats over het ontwerp van plan en over het milieueffectenrapport. Via deze grootschalige publieksraadpleging werd het advies ingewonnen van ondernemingen en organisaties en werd er gepolst naar de reactie van verscheidene burgers. Sommige respondenten vroegen om vertrouwelijke behandeling van hun antwoorden.

5. Aanpassing van het ontwerp van ontwikkelingsplan in functie van de resultaten van de raadplegingen

Elk advies of reactie werd kritisch gelezen. Na deze lezing heeft de netbeheerder, afhankelijk van het geval, in overleg met de Algemene Directie Energie, de opmerking genoteerd, toegelicht in het geval deze niet weerhouden is of het ontwerp van plan aangepast om zo te komen tot de eindversies van het ontwikkelingsplan (de dato 15 februari 2019) en van hun definitief rapport inzake strategische milieubeoordeling (de dato 15 februari 2019).

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Elia heeft elk advies beantwoord. Het geheel van de ingewonnen en bijhorende antwoorden werd ter beschikking gesteld van de Algemene Directie Energie. De belangrijkste aanpassingen en antwoorden die aan het einde van het raadplegingsproces werden gedaan zijn:

- er werd een verslag van de publieksraadpleging opgesteld en dit werd voltooid op 15 februari 2019;
- desgevallend werd er een individueel antwoord gericht aan elke milieu- of sectororganisatie alsook aan de burgers, ook aan hen die een vertrouwelijke behandeling hadden gevraagd;
- ook sommige niet-milieugebonden elementen werden in aanmerking genomen en in het plan geïntegreerd;
- tenslotte vonden er met sommige respondenten ook meer diepgaande contacten plaats, in breder perspectief dat het kader van dit plan overschrijdt.

6. Belangrijkste maatregelen voor de opvolging van de aanzienlijke milieueffecten

Zoals bepaald in de wet van 13 februari 2006 beschrijft het rapport de maatregelen om het milieu-impact te verminderen alsook de toezichtsmechanismen die door de transmissienetbeheerder zijn voorgesteld.

De aandacht voor de milieuaspecten en voor de publieksraadpleging wordt voortgezet tot in de effectieve realisatie van de infrastructuurprojecten die zijn voorgesteld in dit ontwikkelingsplan. Wanneer de engineeringstudies een gevorderd stadium bereiken, zal de weerhouden technische oplossing aldus grondig bestudeerd zijn. Elia onderneemt dan stappen om de nodige toelatingen en vergunningen te verkrijgen voor de realisatie ervan.

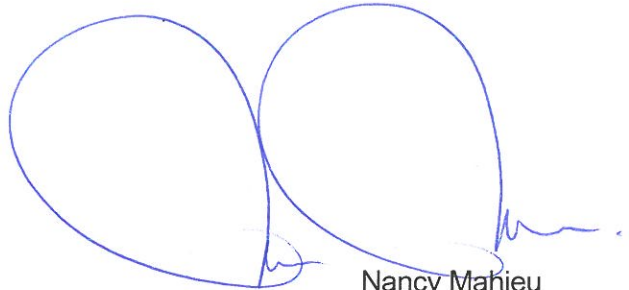
In dit kader en op basis van meer nauwkeurige informatie dan in de globale milieustudie die hoort bij het ontwikkelingsplan, worden de weerhouden optie en de redenen voor deze keuze voor elk afzonderlijk project voorgesteld aan de bevoegde overheden en aan het publiek, in toepassing van de geldende relevante wetgeving. Deze procedures bieden eveneens de mogelijkheid aan de betrokken overheden en het publiek om zich uit te spreken over de concrete netontwikkelingsprojecten van Elia. Verder wordt elke afzonderlijke toegekende vergunning opgevolgd door de bevoegde lokale overheden bij de uitvoering van dit plan.

Het milieuonderzoek dat hoort bij het ontwikkelingsplan moet dus worden gezien als het startpunt voor informatievergaring en overlegmomenten die zullen blijven plaatsvinden tijdens de procedures voor aanvragen van vergunningen en machtigingen.

7. Motivering van de keuze van het ontwikkelingsplan zoals aangenomen

De Algemene Directie Energie bevestigt dat zij via de vergaderingen van het specifiek coördinatiecomité dat op 8 november 2017 is opgericht, regelmatig informatie kreeg over het verloop van de raadplegingen die voorzien zijn in het koninklijk besluit van 20 december 2007 betreffende de procedure voor de uitwerking, goedkeuring en bekendmaking van het plan inzake ontwikkeling van het transmissienet voor elektriciteit, alsook in de wet van 13 februari 2006 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's en de inspraak van het publiek bij de uitwerking van de plannen en programma's in verband met het milieu.

Op basis van de voornoemde elementen zoals deze in het plan zelf zijn opgenomen, is de Algemene Directie Energie van mening dat de wettelijke voorschriften zijn gerespecteerd en dat er op het vlak van de aanzienlijke effecten voor het milieu redelijke oplossingen zijn gevonden. Ook zijn er maatregelen voor de opvolging van de gevolgen aangegeven. Derhalve geeft de Algemene Directie Energie de aanbeveling dat de minister van Energie de definitieve versie van 15 februari 2019 van het federaal ontwikkelingsplan 2020-2030 van het transmissienet voor elektriciteit goedkeurt.

Nancy Mahieu
Directeur-generaal a.i.